Jídelny.cz

2003

INTERNET

PRO HROMADNÉ STRAVOVÁNÍ

(studijní materiál)

- *Co je to internet?*
- *MS Internet Explorer*
- *WWW stránka*
- *Vlasové studio*
- *Užitečné adresy*
- *Jak funguje web?*

Browser
WWW
Fulltext
Homepage
Hypertext
URL
Doména
Provider

www.jidelny.cz

Vitana

Vychutnejte si náš dokonalý servis

Vitana je univerzálním základem nejširšího sortimentu výrobků z nejjakostnějších surovin

- polévky a polévkové základy
- omáčky a základy
- přílohy
- polotovary
- koření a kořenicí směsi
- moučníky a přípravky k pečení
- nápoje v prášku

Vitana nabízí zajímavé gastronomické služby

- obchodní a kulinářské poradenství
- receptový servis
- exkurze pro zákazníky a gastronomické školy
- instruktážní vaření
- řízené degustace

Vitana splňuje nároky na moderní přípravu pokrmů

- ekonomická výhodnost
- nejmodernější trendy vaření
- zásady zdravé výživy
- prostor pro vlastní kulinářskou fantazii

Vitana pořádá odborné kurzy Kulinářské akademie Vitana

- Bylinky v pokrmech moderní kuchyně
- Moderní bezmasé pokrmy
- Moderní svět pokrmů
- Nejnovější trendy ve společném stravování
- Nová technika v kuchyních společného stravování
- Polévkový ráj
- Přílohy bez hranic
- Revoluční pohled na jídelní lístek a umění nabídnout víno
- Řízená degustace strategických výrobků Vitana
- Sladké pokušení aneb moderní moučníky

Vitana: recept, jak vařit rychle, efektivně a zdravě!

Vitana, a. s., je hlavním partnerem Asociace kuchařů a cukrářů ČR.

Vaše Konzultační a prezentační centrum Vitana Catering
Vitana, a. s., 277 32 Byšice,
tel.: 315 610 282

ARALSA s.r.o.
Pod Stárkou 3
140 00 Praha 4

e-mail: aralsa@comp.cz
http://www.aralsa.cz
tel./fax: 261 219 336

Aralsa®

Kompletní gastronomické vybavení

PROJEKCE - DODÁVKY - MONTÁŽ - SERVIS

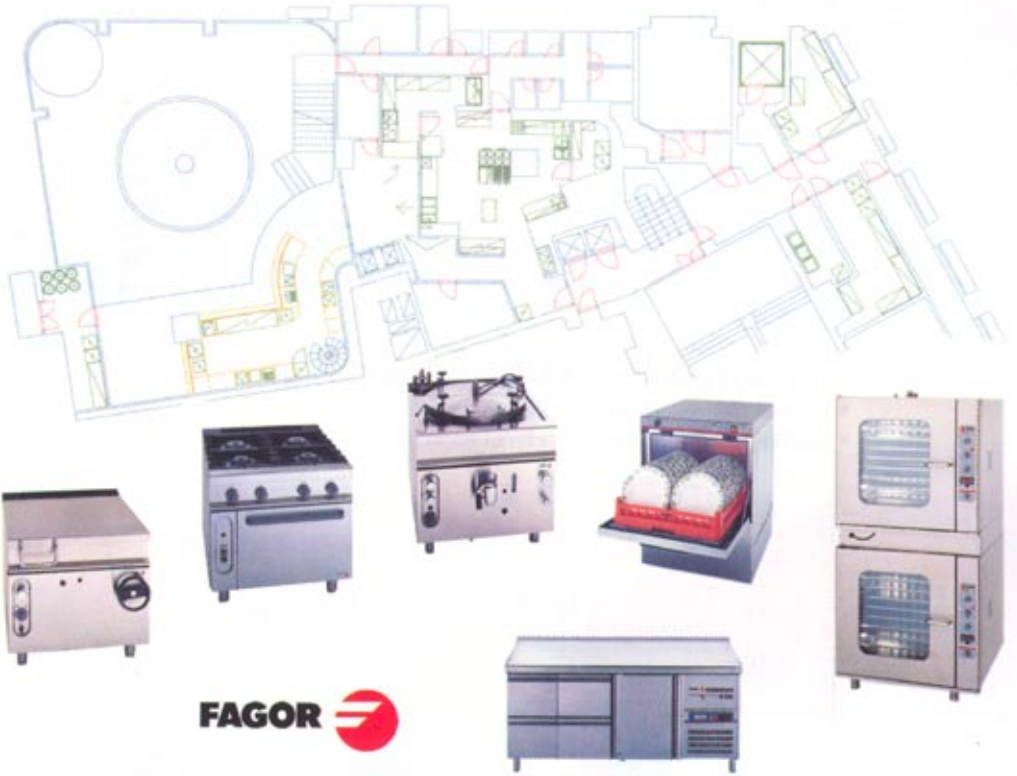

FAGOR

Dobrá kvalita za přijatelnou cenu

S námi vždy chutně a výhodně!

800 135 135

Váš profesionální partner

Nestlé FoodServices

...hřejivé osvěžení!
INSTANTNÍ ČAJE
S PŘÍCHUTĚMI
Jako barvy na paletě:
červený, růžový, zelený, černý
pravý, ibiškový, šípkový
Č A J
• mnoho chutí bez chemie
• žádné konzervační látky
• žádná syntetická barviva
AGFOODS
A FAMILY COMPANY SINCE 1990
Váš dodavatel instantních nápojů, koření a směsí k dochucení pokrmů
AG FOODS s.r.o., Košíkov 72, 595 01 Velká Bíteš, CZ, tel.: +420 566 503 031
fax: +420 566 503 012, e-mail: catering.cz@agfoods.net; www.agfoods.net

KNUSPI®

INSTANT
COMPLET
REGULAR

Instantní
Kompletní
Pravidelný

Instantní polotovary řady KNUSPI pro rychlou přípravu základu pokrmu...
... **více času** na jeho dokončení.

Dodáváme nejen výrobky KNUSPI, ale rovněž **veškeré potraviny** a suroviny potřebné k přípravě kompletního pokrmu.

Kompletní pokrmové sety.

Pravidelné odběry jsou jednou z cest ke **slevám** a jiným **výhodám**.

EXTRUDO Bečice s.r.o.
FOOD SERVIS
Bečice 7
375 01 Týn nad Vltavou
Tel: +420 385 737 004
Fax: +420 385 737 005
extrudo@knuspi.cz
www.knuspi.cz

Strana **OBSAH**

6.	Úvod
7.	Návod k internetu
9.	WWW adresa
10.	MS Internet Explorer
14.	WWW stránka
15.	WWW pro mírně pokročilé
22.	Slovník výrazů
24.	Návod k Vlasovému studiu
26.	Přehled adres z přednášky
26.	Další užitečné adresy

Úvod

K čemu nám je internet? U nás, v jídelně? Možná se také takto ptáte a pochybujete stejně, jako kdysi dávní lidé nad prvními pokusy písmem zaznamenat své závazky a pohledávky. Středověkým mnichům se také nelíbil nově objevený knihtisk a moderní lidé začátku 20. století kroutili hlavou nad významem rozhlasu.

Cyklus seminářů o internetu, které pořádá společnost Jídelny.cz, s.r.o., po celé republice, by vás měl přesvědčit o tom, že Internet je užitečný prostředek dorozumívání nejen mezi lidmi, přáteli, partnery, ale také mezi firmou a jejím zákazníkem, mezi jídelnou a jejími dodavateli či strávníky. Těm jídelnám, které internet již vzaly za svůj, by měl ukázat jeho další možnosti, které jim usnadní život a ušetří čas i peníze. Pro tyto zkušenější uživatele je určena jedna speciální kapitola nazvaná WWW pro mírně pokročilé.

Stojíme na prahu doby, která bude plošně převádět svou komunikaci na internet. Mnoho sdělení, dopisů, ale také objednávek, výkazů a daňových přiznání začne putovat po internetu na místo určení. Ubude telefonních hovorů a dopisů doručovaných klasickou poštou– ostatně k tomu dochází již dnes. Tento trend se nevyhne ani jídelnám. Mládež ve školách začíná houfně používat mobilní telefony, počítače a internet. Co bude jídelna dělat, když její zákazníci s ní budou chtít jednat pomocí těchto prostředků?

Pro šíření některých informací je internet přímo ideální. Mnohé jídelny zakoušejí první výhody a nevýhody právní subjektivity. Mezi nevýhody patří nutnost samostatně se starat o znalost všech předpisů, nařízení a zákonů nutných k takovéto činnosti. Je těžké je všechny sehnat, koupit a mít v knihovně. Víte o tom, že řadu z nich najdete na internetu?

V jídelnách pracujete s potravinami. Jistě chápete, že nedostatečná kvalita potravin může mít za následek ohrožení zdraví i života vašich strávníků. Internet vás může okamžitě informovat o závadných potravinách a tím snížit riziko, že k něčemu takovému dojde. To jsou jen dvě ukázky přímých výhod internetu pro jídelnu.

Co najdete v této publikaci? Nejprve návod k používání internetu, zejména jeho hlavní části – webových stránek. Některé jeho kapitoly jsou určeny nejen pro začínající uživatele. V další části najdete návod k Vlasovému studiu – službě, která je celá založena na internetu a kterou předvádíme na těchto seminářích.
Součástí návodu je i podrobný popis, jak si objednat účes.

V závěrečné části je soupis internetových adres stránek, které by mohly být pro vás i pro jídelny zajímavé a užitečné.

Přejeme vám příjemné čtení.

Návod k internetu

Co je to internet

Internet je počítačová síť rozprostřená po celém světě. Řada počítačů je v ní zapojena trvale pomocí rychlých přenosových linek a spousta dalších se k ní může připojovat na určitou dobu prostřednictvím obyčejných linek telefonních. Všechny počítače, připojené do této sítě, mohou nabízet informace (texty, obrázky), mohou si vyměňovat data nebo se na sebe odkazovat apod. Každý uživatel, který má příslušné vybavení (např. počítač a modem), se může této výměny informací zúčastnit.

Do internetu přistupujete prostřednictvím jeho služeb. Největší zájem se dnes koncentruje na tzv. WWW (web) a elektronickou poštu.

WWW - základní pojmy

WWW je jednou z řady služeb, které nám internet poskytuje. Vedle elektronické pošty je to asi nejčastěji používaná služba. Velmi rychle se rozvíjí a postupně přebírá funkce dalších služeb.

Princip WWW

V internetu je zapojena řada počítačů (tzv. **webové servery**), které trvale pracují a nabízejí ke shlédnutí a přečtení různé dokumenty. Všechny informace jsou uspořádány do tzv. **www stránky**. Každý, kdo má příslušné vybavení, se může k těmto počítačům připojit, nabízené informace přenést do svého počítače a tam je přečíst, prohlédnout si je či prostudovat. Informace mohou být nejrůznějšího druhu: politické, kulturní, společenské. V jídelnách však asi více budou zajímat předpisy, zákony, vyhlášky týkající se stravování. I takových stránek je na internetu hodně.

Co přináší WWW

Mezi výhody patří široký, zeměpisně a časově neomezený přístup k obrovskému množství informací všeho druhu, rychlost získávání informací a jejich aktuálnost, pohodlí, s jakým informace lze vyhledávat a studovat.

Na jedné straně odpadá jistá byrokracie, používání norem a konvencí, na druhé straně to přináší i zápory: přístup k společensky a eticky nepřijatelným tématům a nebezpečným informacím. U řady informací není uživatel schopen posoudit jejich úplnost a pravdivost. Informace může na webu vystavit kdokoli, a nikdo nekontroluje jejich obsah, případně vhodnost a pravdivost. Z toho vyplývá řada problémů, s nimiž se internet v současné době potýká.

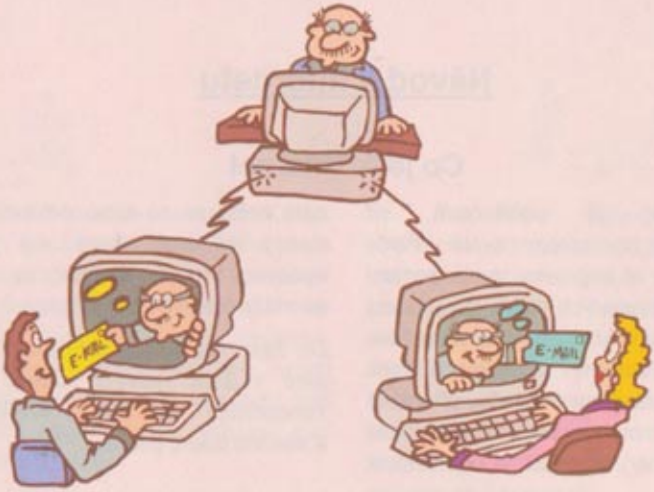

Připojení k internetu

K tomu, abyste mohli přistupovat na internet a prohlížet si webové stránky, potřebujete následující vybavení:

- Počítač.
- Windows nebo jiný operační systém.
- Pevné připojení k internetu nebo telefonní linku a modem.
- Program k prohlížení WWW stránek (většinou se používá prohlížeč Microsoft Internet Explorer, který je součástí Windows, ale jsou i jiné).
- Připojení k internetu (telefonní číslo připojovatele, jméno a heslo).

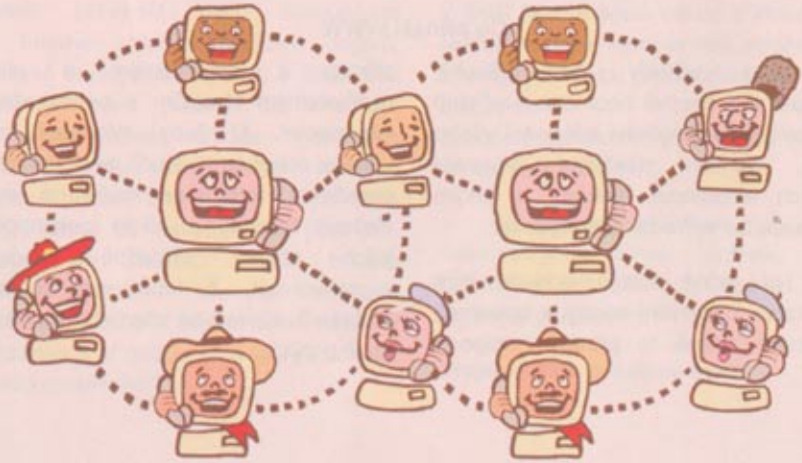

Připojovatel

Připojovatel je firma, která má oprávnění a technické prostředky k tomu, aby vás pustila do sítě internetu. Její přípojný uzel pracuje nepřetržitě celý den a vy se k němu můžete podle potřeby připojit.

Obvyklý a často používaný způsob připojení je, že využijete běžnou telefonní linku, kterou zavoláte připojovateli. Pro větší firmy nebo pro náročnější účely se používá pevná linka pronajatá od telekomunikační společnosti. Touto linkou jste pevně a stále spojeni s připojovatelem. Další možností je využít bezdrátové spojení.

V naší zemi je několik velkých společností, které se zabývají připojováním k internetu. Každá má vlastní infrastrukturu, spolupracuje s jinými zahraničními centrálami, každá má své přenosové linky. Pro každého z připojovatelů pracuje po celé zemi řada menších firem, které budují jednotlivé přípojné uzly a zabývají se prakticky připojením k internetu v dané oblasti či městě.

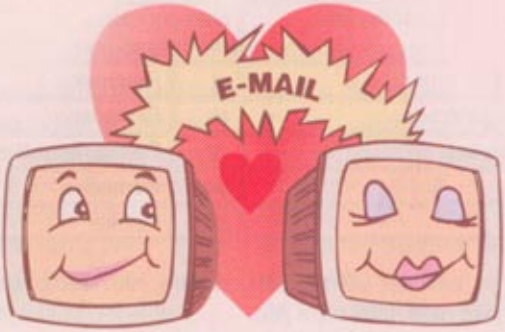

WWW adresa

Představte si tisíce webových serverů, na jejichž obsah můžete nahlížet. Jak se mezi nimi orientujete? Jak víte, že se díváte tam, kam potřebujete?

Každý počítač má znakovou adresu (URL), psanou malými písmeny:

http://www.jidelny.cz

Chcete-li se podívat na nějakou stránku, která vás zajímá, musíte si zjistit její adresu a případně si tuto adresu pamatovat či zaevidovat.

Úvodní symbol http:// označuje druh používané služby, v našem případě jde o web. Tento začátek však obvykle nemusíte používat, stačí adresu začínat až zkratkou www. Další část adresy se skládá z částí (domén) oddělených tečkami.

Domény

Jednotlivé skupiny znaků oddělené tečkami se v internetové adrese nazývají domény. Doména obvykle představuje skupinu uživatelů internetu. Nejvyšší doména (národní doména, vrcholová doména) je v adrese úplně vpravo. Protože uživatelů internetu je v každém státě mnoho, v národní doméně se vytvářejí domény 2. úrovně (někdy i domény 3. úrovně). Doménu 2. úrovně si obvykle vytvářejí firmy nebo organizace, které se chtějí na webu prezentovat. Např. adresa české vlády je www.vlada.cz. Je-li doména 2. úrovně rozsáhlá, může být rozdělena na domény 3. úrovně. Typickým příkladem jsou vysoké školy, kde je mnoho uživatelů Internetu. Tam potom může URL vypadat takto: www.felk.cvut.cz (felk – doména 3. úrovně, elektrofakulta Karlovo nám. ČVUT Praha).

Domény národní

Domény nejvyššího stupně mohou mít národní charakter, mohou označovat stát, kde se stránka nachází. Avšak ne vždy! V USA, kde internet vznikl, není národní doména a místo toho se používá několik domén nejvyššího řádu, např.:

Několik domén nejvyššího řádu, **například:**		Národní domény ostatních zemí světa jsou dvouznakové. **Příklady:**	
com	komerční organizace	at	Rakousko
org	jiné organizace	sk	Slovensko
edu	vzdělávání	cz	Česká republika
		de	Německo
		pl	Polsko

V poslední době se začínají užívat další domény nejvyššího stupně, které nemají národní charakter jako např. info, biz a jiné.

...MS Internet Explorer

Popis programu

Opakování

Při obsluze programu MS Internet Explorer se v plné míře využívá standardních postupů obsluhy Windows. Zejména musí mít uživatel jasno v práci s myší: klepnutí (kliknutí), poklepání (dvojité kliknutí), tažení - to vše provádíte levým tlačítkem. Kliknutí pravým tlačítkem myši používáte k vyvolání místní nabídky. Zatímco většina funkcí se spouští jednoduchým klepnutím, poklepání se použije spíše výjimečně.

Dalšími dovednostmi, které by měl mít uživatel dobře zažity, jsou zmenšování a zvětšování oken a minimalizace okna. Velmi potřebné je posouvání obsahu okna pomocí posunovacích lišt.

Start programu MS Internet Explorer

Tento program můžete spustit několika způsoby:

- Tlačítkem ***Start***
- Pomocí ikony na pracovní ploše (dvojitým kliknutím)
- Máte-li vedle tlačítka ***Start*** panel s ikonami (rychlé spuštění), pak můžete i jednoduchým kliknutím na ikonu prohlížeče.

Při pevném spojení se program rozeběhne, zobrazí domovskou stránku a je ihned připraven zobrazit další zadané stránky.

Máte-li tzv. vytáčené spojení, musí program nejprve navázat spojení k připojovateli. Na obrazovce se objeví dialogové okno, kde musíte zadat nebo alespoň potvrdit uživatelské jméno a heslo. Pak se začne spojení navazovat. Teprve až je spojení vytvořeno, zobrazí se úvodní stránka a program je připraven k práci.

Jestliže končíte práci s programem, zkontrolujte, zda se spojení ukončilo, a pokud ne, proveďte odpojení sami.

Popis obrazovky MS Internet Explorer

Na horním okraji okna je nabídka, pomocí níž můžete vykonat jakoukoli funkci, kterou tento program ovládá. Nejčastěji používané akce jsou umístěny ve formě ikon na panelu nástrojů pod hlavní nabídkou. Zde jsou velmi dobře a pohodlně přístupné. Ikony mají vlastní popis, který usnadňuje jejich použití.

Pod panelem nástrojů najdete velmi důležité pole ***Adresa***, které slouží k zadávání internetové adresy. Zároveň slouží jako seznam, z něhož můžete vybírat již napsané a použité adresy. Tento seznam rozbalíte kliknutím na šipku dolů na konci políčka. Další část obrazovky slouží k prohlížení WWW stránky. Na spodním okraji okna je umístěn ***Stavový řádek***. Vyplatí se ho sledovat hlavně ve chvíli, kdy se zdá, že se program zadrhl. Zde se totiž vypisují zprávy, co program vlastně dělá. Kromě toho se tam objevuje také narůstající modrý proužek, který říká, jak je s tím program daleko.

Postup při zobrazení WWW stránky

Je to zcela prosté. Stačí použít následující postup:

1. Zkontrolujte, zda kurzor bliká v poli ***Adresa***, když ne, kliknete do něho 1x myší.
2. Předchozí obsah pole se modře zbarví. Nemažte ho, začněte psát novou www adresu, např. www.jidelny.cz (tím se modrý text vymaže), a na závěr stiskněte klávesu *Enter*.
3. Pozorujete stavový řádek a sledujete jednotlivé fáze, než se stránka objeví na obrazovce.

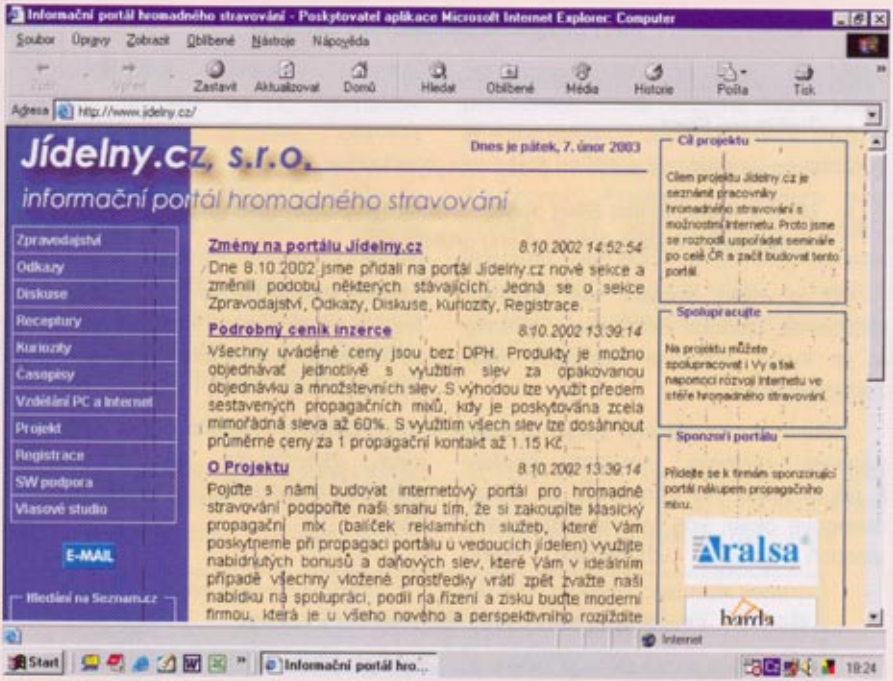

Každá přenesená část stránky by se měla zobrazit na obrazovce. Nejprve se přenáší a zobrazují texty, poté obrázky. Na načtení a zobrazení obrázků, zejména jsou-li pro vás zbytečné, nečekejte. WWW stránka je funkční a čitelná i bez nich.

Pole ***Adresa*** funguje i jako seznam naposled zapsaných adres. Jestliže nějakou adresu používáte často, nemusíte ji psát znovu a znovu, ale vyberete ji ze seznamu adres.

Pohyb na stránce

WWW stránka není totéž co obrazovka počítače, ani nepředstavuje list papíru A4. Velikost WWW stránky není omezená. Protože se většinou nevejde na obrazovku, musíte umět ji posunout. Používáte k tomu posunovací lišty (svislou a vodorovnou), případně klávesy pro pohyb kurzoru: ***šipky, Home, End, PgUp, PgDn***.

Další nástroje MS Internet Explorer

Při připojování na WWW servery, procházení stránkami a při jejich čtení můžete použít některé
z nástrojů MS Internet Explorer:

Ikony Zpět a Vpřed

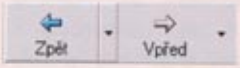

Jestliže jste navštívili již několik stránek, můžete pomocí těchto dvou ikon rychle přecházet zpět anebo dopředu. Za určitých okolností (není-li kam přecházet), nemusí být tyto ikony funkční.

Totéž lze provést klávesami ***Backspace*** (Zpět) a ***Alt + Backspace*** (Vpřed).

Ikona Zastavit

Při přenášení WWW stránek se stává, že se přenos zadrhne (z důvodu přetížených linek, webových serverů apod.). Touto ikonou se přenos přeruší a můžete zadat jinou adresu.

Ikona Aktualizovat

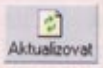

Při problémech s přenosem stránek se může stát, že se stránka nenačte celá, že její přenos nebyl dokončen. V takových případech je možno touto ikonou obnovit načtení stránky z internetu bez opětného zadávání adresy. Totéž lze provést stiskem ***F5***.

Ikona Tisk

Použijete k tisku stránky. Lze použít i nabídku ***Soubor-Tisk***. Pozor: WWW stránka není prvotně určena k tisku, nemá formát A4. Proto není zaručeno, že to co vidíte na obrazovce, bude vytištěno na papíru.

Ikona Domů

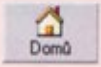

Přesun na stránku, která je určena k automatickému zobrazení po spuštění programu.

WWW stránka

Jestliže znáte internetovou adresu a dokážete se na stránku podívat, pak největším problémem je orientovat se na ní a uvědomit si její vazby na jiné stránky. WWW stránka může zahrnovat mimo vlastní informace také řídicí prvky. Stránka je obvykle větší než obrazovka, takže nebývá celá vidět. Často bývá různě dělená a strukturovaná, také může být provázána s jinými WWW stránkami. To vše orientaci rozhodně neusnadňuje.

Obsah stránky

Informační obsah stránky představují především texty a obrázky. Některá krátká hesla a grafické útvary však slouží spíše k rychlému přenesení na jinou stránku - říká se jim odkazy. Kromě toho se můžete na stránce setkat i s animovanými obrázky (pohybující se postavičky a symboly), videozáznamy a se zvuky či melodiemi, které však uslyšíte, jen když náš počítač je vybaven zvukovou kartou a reproduktory. Texty na řadě stránek převažují. Obrázky na WWW stránce hrají také důležitou roli, přispívají k její pěkné a výrazné úpravě.

Buďte připraveni na to, že stránka často není statická a že se její obsah může měnit i po několika minutách.

Odkazy

Některé texty a obrázky mohou sloužit jako odkazy. Pohybujete-li myší po obrazovce, můžete vidět, jak se na některých místech mění standardní vzhled kurzoru (šipka) do tvaru lidské ruky.

Tato místa představují odkazy: slouží ke snadnému přechodu na jinou WWW stránku nebo na jinou část WWW stránky. Když na ně klepnete, zobrazí se vám jiná stránka a vůbec nemusíte zadávat její adresu. Textové odkazy bývají někdy zvýrazněny podtrženým písmem (viz následující ukázky).

Je-li odkazů větší množství, velmi často se řadí do souvislých oblastí - nabídek odkazů. Textové odkazy, na které jste již klikli, jsou obvykle označené jinou barvou.

Strukturované stránky

Převážná většina stránek, zejména těch, které za něco stojí (např. www.jidelny.cz), se skládá z několika podstránek. Typická struktura vypadá např. takto:

Hlavní stránka A (domovská stránka, tzv. homepage) odkazuje na 3 podstránky, na 3 hlavní tématické okruhy. Stránka B nese mimo svůj obsah odkaz na 2 další témata, stránka C nemá žádný odkaz na jinou stránku, stránka D obsahuje odkazy hned na 3 další stránky. Všechny podstránky mohou mít své vlastní adresy, ale nejčastěji se k nim dostanete přes domovskou stránku postupným klikáním na odkazy. Při tomto uspořádání stránek najdete obvykle na každé z nich odkaz na předcházející, na řadě stránek bývá umístěn odkaz na domovskou stránku. Celá WWW stránka je tvořena vlastně jakýmsi stromem podstránek. Systém odkazů mezi úrovněmi však může být doplněn i dalšími odkazy, např. stránka G může odkazovat na stránku E. Mohou zde být i odkazy na zcela jiné WWW stránky jiných firem (uzná-li to autor stránek za potřebné).

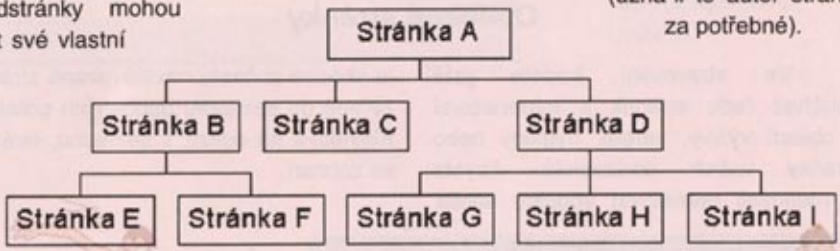

WWW pro mírně pokročilé

Jak funguje web?

Kdo chce pracovat s internetem rychleji a efektivněji, musí o něm něco vědět.

Každý, kdo strávil už nějaký čas na internetu, se často setká s tím, že se stránka přenáší a zobrazuje zoufale pomalu. Musíte si uvědomit, že vše, co se zobrazuje na obrazovce vašeho PC, se musí nejprve vyhledat v síti a přenést do počítače. Příslušné instrukce mohou i několikrát putovat kolem světa.

Rychlost přenosu závisí nejen na výkonu vašeho počítače, ale především na rychlosti modemu a kvalitě telefonní linky, na kapacitě hlavních přenosových linek, na propustnosti uzlů sítě Internet. A když toto vše bude v pořádku, bude třeba na zvoleném webovém serveru tolik požadavků na přístup, že se budete muset zařadit do fronty a čekat... . Od okamžiku, kdy potvrdíte adresu stiskem ***Enter***, máte jen málo možností, jak celý proces urychlit. A tak nezbývá, než se obrnit trpělivostí.

Jak zrychlit práci na internetu

- Rychlost přenosu můžete ovlivnit ještě předtím, než začnete s internetem pracovat. Zvolte připojovatele s dostatečně výkonnými linkami. Obvykle ti nejlacinější nemají nejrychlejší linky.
- Máte-li možnost, vybírejte si dobu, kdy je internet volnější. Chcete-li brouzdat po internetu, zkuste to hned po příchodu do práce, nejlépe do 8. hodiny.
- Jdete-li na adresu, která je v odlišném časovém pásmu, je nutné počítat s tím, že ač je u nás volno, tam může vrcholit pracovní den.
- Jestliže stránku používáte jen jako prostředek k tomu, abyste se dostali dál, nečekejte, až se zobrazí celá stránka. Vidíte-li potřebný odkaz, klikněte na něj, i když nevidíte celou stránku. Přenos současné stránky se zastaví a již se načítá další.

Oblíbené stránky

Ve stravování budete jistě používat řadu stránek s informacemi z oblasti výživy, vaření, hygieny nebo stránky vašich dodavatelů. Abyste si nemuseli pamatovat spoustu adres, je vhodné si často navštěvované stránky zařadit do seznamu oblíbených položek. Kliknete-li na odkaz v seznamu, stránka se zobrazí.

Přidání oblíbené položky

1. Nejprve si zobrazíte požadovanou stránku, např. www.idnes.cz.
2. V nabídce ***Oblíbené*** zvolíte ***Přidat*** (totéž můžete provést pomocí ikony ***Oblíbené***).

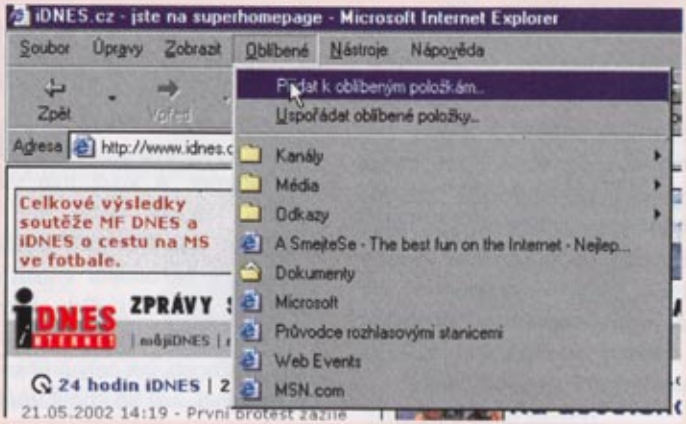

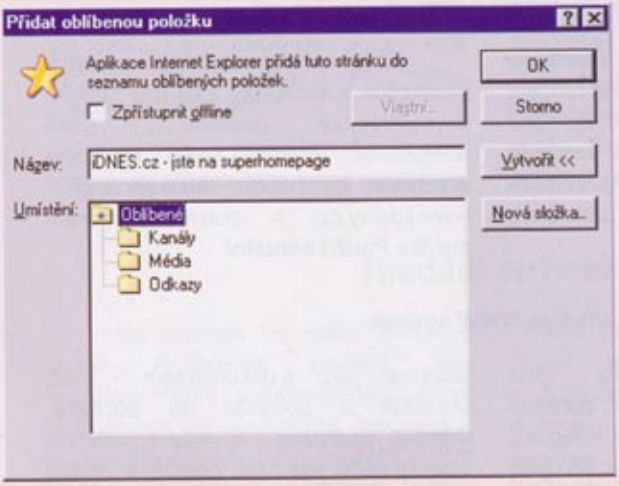

3. potvrďte název stránky.
4. Potvrďte pomocí ***OK***.

Jak použít oblíbenou položku

1. Klikněte na funkci ***Oblíbené***. Rozbalí se seznam oblíbených položek.
2. V seznamu klikněte na požadovanou adresu.

Organizace oblíbených položek

Veškeré další úkony v seznamu oblíbených položek provedete pomocí funkce ***Oblíbené-Uspořádat***. Můžete položky odstraňovat, přejmenovat a přesouvat. K poslední možnosti potřebujete obvykle vytvořit novou složku oblíbených položek. I to lze provést touto funkcí.

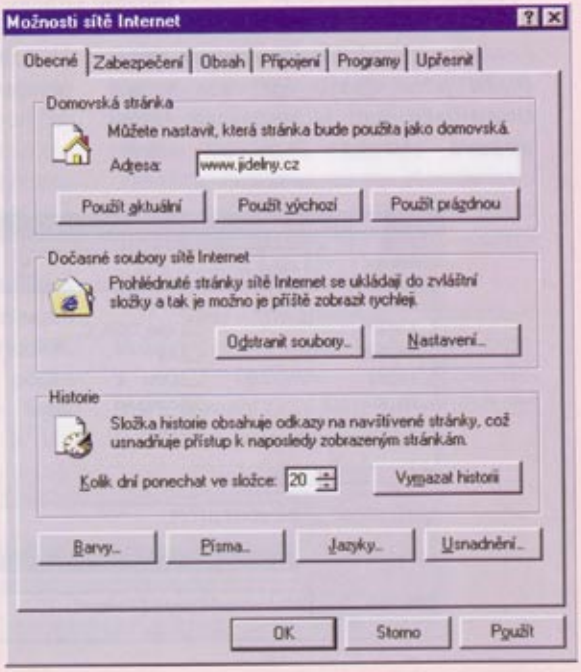

Další užitečné funkce

Domovská stránka

Pomocí funkce ***Nástroje-Možnosti*** lze nastavit odkazy na některé používané WWW stránky. Jde zejména o první stránku, která se načte po startu programu. Tlačítkem ***Použít prázdnou*** můžete nastavit, aby po startu prohlížeče se nezobrazovalo nic.

Chcete-li aby se vždy po spuštění prohlížeče automaticky zobrazila stránka www.jidelny.cz, nastavte ji jako domovskou. Použijte funkci ***Nástroje-Možnosti***, do políčka ***Adresa*** napište www.jidelny.cz a potvrďte stiskem tlačítka ***Použít aktuální***.

Uložení WWW stránek

Na internetu najdete řadu dokumentů, které budete chtít pořádně přečíst, nastudovat nebo předat kolegům. Abyste nemuseli být stále připojeni (a abyste za to nemuseli platit), můžete stránku uložit do souboru na disk a spojení ukončit. Pak s ní můžete pracovat jako s dokumentem - číst, přenášet z počítače do počítače, tisknout, upravovat. K uložení potřebné stránky nebo její části nemůžete použít paměť cache. Ukládají se do běžných složek na disku. K uložení použijete některou z následujících možností.

Uložení stránky

V nabídce ***Soubor*** vyberete funkci ***Uložit jako***. Zkontrolujte, zda v poli ***Uložit jako typ:*** je nastavena ***Úplná webová stránka***. Jinak se stránka neuloží ve tvaru, jak ji vidíte na obrazovce.

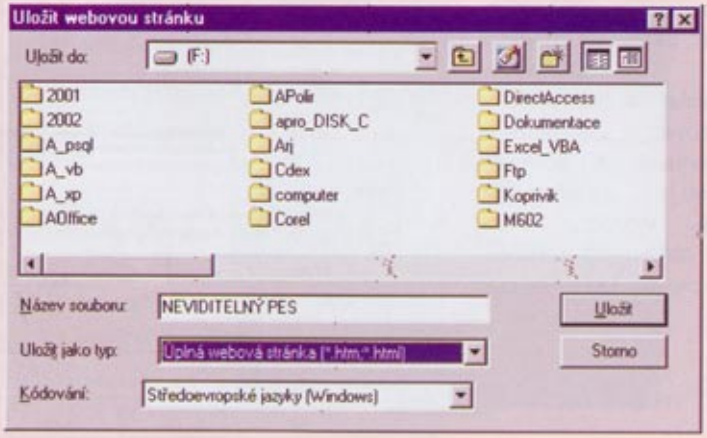

WWW stránky jsou v souborech typu HTML (s příponou HTM). Zajímá-li vás pouze textový obsah, můžete použít typ TXT, který obsahuje pouze text. Obrázky, grafická úprava dokumentu, odkazy - to vše zmizí.

Získáte však možnost text sami upravovat, případně ho lehce vkládat do jiných programů. V případě obrázků se nejčastěji se setkáte s obrázky typu GIF (ikony, značky) a JPG (obrazy, fotografie).

Chcete-li uložit samotný obrázek, kliknete na něho pravým tlačítkem a z místní nabídky vyberete funkci ***Uložit obrázek jako***.

Hledání stránek

Na internetu lze nalézt skutečně cokoli. Problémem zůstává, kde to hledat. Najít tu správnou adresu, která vás zavede ke správnému dokumentu, je opravdové umění. K vyhledání WWW stránek s určitým obsahem slouží vyhledávací služby. Tyto služby jsou dvou základních typů: katalogy a fulltexty. Občas se jejich vlastnosti prolínají, zejména katalogy často obsahují alespoň jednoduché databázové vyhledávání.

Katalog

Jde o WWW stránku, která obsahuje tématicky setříděné kategorie odkazů na WWW stránky. Kliknete-li na vybrané téma, obdržíte další katalog, tentokrát více specializovaný a podrobněji zpracovaný. Tento postup můžete opakovat a po několika kliknutích se dostanete k seznamu WWW stránek na zadané téma.

Výhoda katalogové vyhledávací služby tkví zejména v tom, že hledání je pro uživatele velmi pohodlné. V podstatě si klikáním vybírá pouze z nabízených možností. A čím lepší katalog, tím více má odkazů a tím pečlivěji jsou zařazené.

Nevýhodou je fakt, že někdo (správce služby či majitel WWW stránky) musí stránku ohodnotit a zařadit do některé škatulky. Jestliže ji zařadí nesprávně, bude tím spoustu uživatelů zbytečně plést. Katalog obsahuje obvykle omezené množství adres. K hodnocení obsahu nelze použít program a lidské rozhodování proces evidování stránek nutně zpomaluje.

Mezi nejznámější katalogové služby patří Yahoo (www.yahoo.com), a z českých pak Seznam (www.seznam.cz), Atlas (www.atlas.cz) či Centrum (www.centrum.cz).

Výdejní terminál
(EC Eletronic)

Stravenky, průkazky, nebo ... ?

V dnešní době výpočetní techniky lze jistě využít modernější metody než stříhat a počítat stravenky či razítkovat průkazky.

Kromě nezanedbatelné úspory práce a času, který lze jistě využít lépe ve prospěch jídelny, např. vylepením jídelníčků, přinášejí tyto moderní způsoby i zkvalitnění služeb strávníkům.

Pomineme-li elegantnost a modernost takovýchto automatizovaných jídelních systémů (AJS), je zde mnoho zcela praktických aspektů. Zautomatizování výdeje zrychlí a především zpřesní vydávání stravy. Systém automaticky hlídá, zda má strávník stravu přihlášenu, zde je kryta dostatečným množstvím peněz a zda již nebyla odebrána. Průběžně informuje obsluhu o stavu vydaných porcí, upozorňuje na čipy, které byly prohlášeny za ztracené atd.

Výdejní terminál
(EC Eletronic)

Strávníci se identifikují bezkontaktními žetony, které zajistí jednoznačnou identifikaci při přiblížení identifikačního média ke čtečce na několik centimetrů.

Toto médium lze s úspěchem využít i na otevírání dveří (např. šaten), pro evidenci pobytu v placených prostorách (např. počítačová učebna), evidence průchodů hlavním vchodem (např. pro evidenci docházky dle platných předpisů) atp. Pochopitelně lze definovat omezení přístupů v nastavených časových intervalech pro každý vstup odděleně. Identifikační média je možné použít, např. v knihovně a na mnoha dalších místech.

Výdejní terminál
(Láf Trade)

"Téměř 40% našich zákazníků z řad ZŠ
již doplnilo svůj SW JÍDELNA o AJS!"

Celý tento systém lze doplnit také objednávkovým systémem. Tím se opět uspoří práce a čas vedoucí jídelny a odhlašování se tak stane i pro strávníky komfortnějším. Celý systém je pochopitelně připraven i pro výběr jídel. Rozhodne-li se tedy jídelna v budoucnu vařit více jídel, pouhou změnou nastavení systému bude možné nejen odhlašovat a přihlašovat, ale i vybírat až z devíti druhů jídel. Toto vše je možné provádět jak z kteréhokoliv PC zapojeného do školní sítě - intranetu, tak i z vnějšku - z internetu.

Pro kontrolu výdeje se používají jak jednoúčelové terminály, tak (třeba i starší) PC. Pro objednávky stravy lze využít též terminálu nebo PC. Počítače, které mají být přístupné strávníkům, např v prostoru hlavního vchodu, zabudováváme do tzv. boxů, které chrání PC před neoprávněnou manipulací, poškozením nebo zcizením. Boxy jsou určeny především pro objednávková PC, ale lze jich využít i pro tzv. Internetové kiosky, které jistě zpříjemní dětem ve školách přestávky a jejich rodičům čas strávený čekáním např. na děti z družiny.

Možností, jak zmodernizovat vaši Jídelnu a zároveň i školu, je mnoho. Rádi Vám poradíme jak. Stačí kontaktovat firmu BARDA SW, HW s.r.o. - výrobce a dodavatele programů "JÍDELNA" pro hromadné stravování.

Barda SW, HW s.r.o.
www.barda.cz, jidelna@barda.cz

Akátová 154, 252 45, Zvole u Prahy
tel.: 603 374 890, 257 760 687, fax: 257 762 000
Pobočky - Čechy: 603 965 351, 604 607 823
- Morava: 605 936 646, 544 229 300

Objednávkový terminál (Láf Trade)

Objednávkový box (Barda SW, HW)

Fulltext (databáze)

Fulltextová vyhledávací služba je vlastně WWW stránka, pomocí níž zadáte údaje pro vyhledávání. Navíc je doplněná rozsáhlou databází stránek a programem, který databázi neustále doplňuje a aktualizuje. Vyhledává se podle obsahu stránky, nikoli podle tématického zaměření.

V praxi to vypadá tak, že zadáte vhodný dotaz - určité slovo či slovní spojení, které je typické pro vámi požadované téma. Tento údaj se odešle do databáze a tam se vyhledají odkazy na všechny stránky, které toto slovo obsahují. Seznam stránek ve formě odkazů se vypíše na obrazovce. Pak stačí jen klikat na odkazy a studovat WWW stránky...

Ne vždy to jde takto jednoduše. Problémem je, jak slovem či několika slovy charakterizovat určitou oblast, která nás zajímá. Určit tato tzv. klíčová slova chce velkou zkušenost. Velmi často se stává, že dotaz je příliš obecný a počet nalezených stránek pak jde do statisíců.

Výhodou naopak je, že aktualizace databáze se provádí strojově a nemusí zasahovat člověk. Databáze je proto pružnější než katalog, obsahuje více odkazů a může rychleji reagovat na změny na webu.

Všechny známé české katalogy mají vlastní fulltextové vyhledávání, ze zahraničních fulltextů je nejznámější Google (www.google.com) a Altavista (www.altavista.com).

Slovník výrazů

Následující text obsahuje několik termínů, které se vyskytují mezi uživateli internetu. Jde o termíny anglické, pocházející z angličtiny a různě zpravované, slangové nebo i české, které se pokoušejí nahradit původní anglické slovo. Jejich znalost jistě přispěje k větší orientaci v Internetu.

WWW, web (world wide web) - Soustava počítačů propojených do sítě, které nabízejí a vystavují WWW stránky (doslovný překlad "world wide web" zní "celosvětová pavučina")

WWW server, webový server - Počítače v síti Internet, který uchovává WWW stránky.

WWW stránka, webová stránka - Dokument veřejně vystavený na WWW serveru. Může obsahovat texty, obrázky, zvuky, řadu řídicích prvků a také odkazy na jiné WWW stránky.

Doména - Skupina uživatelů internetu, jinak též část internetové adresy.

URL - Uniform resource locator. Adresa počítače v internetu, která ho jednoznačně identifikuje včetně služby, pomocí níž se lze k tomuto PC připojit.

Homepage - Řada WWW stránek je strukturovaná do řady úrovní, kde každá z nich obsahuje několik podstránek. Homepage je úvodní, startovací stránka, přes kterou se obvykle dostanete na ostatní podřízené stránky.

Link - Odkaz na jinou WWW stránku. Má textovou nebo grafickou podobu, v textu bývá zvýrazněn barevně a podtržením. Kliknutím na odkaz zobrazíte jinou stránku a nemusíte znát její adresu.

Hypertext - Text, který je proložen odkazy na jiné části textu, na související informace, na zajímavosti vztahující se k tématu. Kliknutím na odkaz se dostanete do jiné sekce textu. WWW stránka je také hypertextová.

Záložka, bookmark - Totéž co oblíbená položka, odkaz na často navštěvovanou stránku.

Browser, prohlížeč - Program, který dokáže z internetu přenášet WWW stránky a zobrazovat je na obrazovce. Umí zobrazovat i dokumenty HTML trvale uložené na pevném disku. Nejčastěji se používají prohlížeče MS Internet Explorer a Netscape.

Surfovat - Procházet sítí WWW pomocí prohlížeče, prohlížet stránky, číst je, hledat další.

Stáhnout z webu - Pomocí služeb internetu přenést soubor (dokument, obrázek, program) odněkud z internetu do našeho počítače.

Provider, připojovatel, poskytovatel připojení - Firma, která zajišťuje připojení k internetu, např. Volný.cz, Tiscali.cz aj.

Návod k Vlasovému studiu

Vlasové studio jsme pro Vás připravili proto, abychom Vám zpestřili účast na semináři a zároveň abychom Vám mohli prakticky ukázat internetovou aplikaci. Jde o službu, pomocí níž si můžete vybrat nový účes. K jeho výběru, vyzkoušení a příp. objednání výsledné fotografie plně použijete webové stránky.

1. Necháte-li se na semináři vyfotit, dostanete od organizátorů lístek s Vaším evidenčním číslem.

2. Doma či v práci pak v internetovém prohlížeči zadáte adresu www.jidelny.cz a kliknete na odkaz Vlasové studio. Objeví se Vám stránka, kde vyberete seminář, jehož jste se zúčastnili, zadáte Vaše číslo z lístku a stisknete tlačítko Odeslat.

3. Objeví se stránka s Vaší fotografií a nabídkou účesů. Z nich si vyberte 3, o kterých se domníváte, že Vám asi budou nejvíce slušet, a klikněte na tlačítko Vybrané účesy.

4. Na následující stránce uvidíte tyto účesy ve zvětšení. Znovu si je pečlivě prohlédněte, vyberte 1 účes, který se Vám nejvíce líbí, a stiskněte tlačítko Odeslat.

5. Za týden opět najedete na internetu na stránku www.jidelny.cz a kliknete na odkaz Vlasové studio. Znovu se Vám objeví stránka, kde vyberete seminář, jehož jste se zúčastnili a opět zadáte Vaše evidenční číslo. Jestliže Váš účes ještě nebude připraven, uvidíte tuto stránku.

6. Jinak se objeví Vaše fotografie se 3 účesy. Jeden, který jste si vybrala sama, a dva, které pro Vás navrhla naše pracovnice.

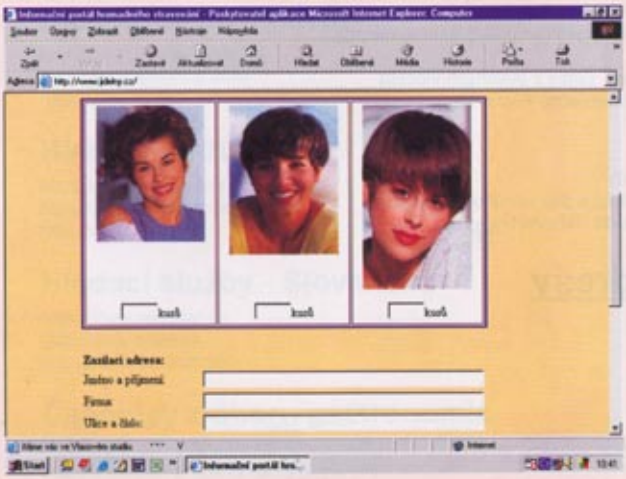

7. Chcete-li si kartičku s účesem objednat, zadejte počet kusů a vyplňte, prosím, pečlivě přiložený dotazník, abychom Vám mohli účes zaslat.
Jedna kartička Vám bude zaslána zdarma, další již budou placené. Můžete si objednat i více kartiček či více účesů.

Zdá se Vám to jednoduché? Určitě ano. A takto jednoduše, jako si objednáte kartičku s Vaším účesem, si v budoucnu budete moci přes náš portál objednat i leccos jiného, třeba i zboží do Vaší jídelny.

Přehled adres z přednášky

Ženské portály

http://www.dama.cz
http://www.doktorka.cz
http://www.babinet.cz

Cestování

http://www.chorvatsko.cz
http://www.vysoketatry.cz
http://www.praha.cz
http://www.vlak.cz
http://www.pocasi.seznam.cz
http://www.meteopress.cz

Portály

http://www.idnes.cz
http://www.lidovenoviny.cz

Stravování

http://www.jidelny.cz
http://www.gastronews.cz
http://www.carrefour.cz/rady/recepty.asp
http://www.recepty.cz
http://www.recept.cz
http://www.labuznik.com
http://www.bulharska-kucharka.cz
http://www.itcgroup.cz/ricette (Italská kuchařka)
http://www.dutchmasters.cz/holandsko/gastronomie/gastronomie.php3
(Holandská kuchyně)
http://www.fi.muni.cz/~xpelanek/oves (Jídla z ovesných vloček)
http://www.mujweb.cz/www/jablka/ (Jablečná kuchařka)

Další informace

http://www.sbirka.cz (Sbírka zákonů)
http://www.czpi.cz (Česká zemědělská a potravinářská inspekce)
http://www.mzcr.cz/index.php3?kat=49 (Hlavní hygienik ČR)

Další užitečné adresy

Práce

http://www.jobs.cz
http://www.jobpilot.cz
http://www.jobmaster.cz
http://www.volna-mista.cz
http://www.cvonline.cz
http://www.inzerce.idnes.cz
http://www.prace.cz

Státní správa ČR

http://www.vlada.cz
http://www.mfcr.cz
http://www.msmt.cz
http://www.psp.cz
http://www.mdcr.cz

http://www.mmr.cz
http://www.mpo.cz
http://www.justice.cz
http://www.mvcr.cz
http://www.mzv.cz
http://www.mzcr.cz
http://www.mze.cz
http://www.env.cz
http://www.centralniadresa.cz
http://wwwinfo.mfcr.cz/ares
http://www.justice.cz

Zpravodajství

http://www.idnes.cz
http://www.ceskenoviny.cz
http://www.lidovky.cz
http://www.pes.eunet.cz
http://www.ctk.cz
http://www.profit.cz
http://www.ihned.cz

Daně a účetnictví

http://www.vasedane.cz
http://www.dane.idnes.cz
http://www.zdaneni.hyperlink.cz
http://www.kdpcr.cz
http://www.business.center.cz

Hledací služby – svět

http://www.google.com
http://www.altavista.com
http://www.yahoo.com

Hledací služby – ČR

http://www.seznam.cz
http://www.centrum.cz
http://www.atlas.cz

Hledací služby - Slovensko

http://www.zoznam.sk
http://www.atlas.sk
http://www.centrum.sk

Časopisy z oboru gastronomie

http://www.con-praha.cz/cz/maso/profil.htm	Časopis Maso
http://www.con-praha.cz/cz/minutka/profil.htm	Časopis Minutka
http://www.beverage.wagner-press.cz	Časopis Bewerage&Gastro
http://www.foodservice.cz/cz/fs	Časopis Food-Service
http://www.hotelrevue.cz	Časopis Hotelrevue

Zákony

http://www.sbirka.cz
http://www.mvcr.cz/sbirka
http://www.sagit.cz
http://www.aspi.cz
http://www.zakony.idnes.cz
http://www.zakony.ihned.cz

Seznamy firem, rejstříky

http://www.delta.uiv.cz/registr/region.htm
http://www.edb.cz
http://www.zlatestranky.cz
http://www.justice.cz
http://www.firmy.seznam.cz

Další organizace

http://www.csicr.cz/frameset.html	Česká školní inspekce
http://www.cizp.cz	Česká inspekce živ.prostředí
http://www.czpi.cz	Česká zeměď. a potr. inspekce
http://www.svs.aquasoft.cz	Státní veterinární správa
http://www.szu.cz	Státní zdravotní ústav
http://www.chpr.szu.cz	Centrum hygieny potravinových řetězců Brno
http://www.coi.cz	Česká obchodní inspekce
http://www.vscht.cz/obsah/index.html	VŠCHT
http://www.mendelu.cz	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita
http://www.agronavigator.cz	Ústav pro zemědělské a potravinářské informace
http://www.vupp.cz/czvupp/index.htm	Výzkumný ústav potravinářský Praha
http://www.vurv.cz/index.php?lang=cs	Výzkumný ústav rostlinné výroby

Poštovní a telekomunikační služby

http://www.cpost.cz	Česká pošta
http://www.cpost.cz/cenik/default.htm	Aktuální ceník ČP
http://www.psc.cz	Vyhledávání PSČ
http://www.ct.cz	Český Telecom
http://www.ctel.iol.cz/index.php	Oficiální telefonní seznam ČR

Cestování, počasí

http://www.vlak.cz
http://www.mapy.cz
http://www.mapy.atlas.cz
http://www.pocasi.idnes.cz
http://www.pocasi.seznam.cz
http://www.cnn.com/weather
http://www.cdrail.cz
http://www.csa.cz
http://www.csl.cz
http://www.travelguide.cz
http://www.hotely.edb.cz

Software pro jídelny

http://www.vispizen.cz
http://www.barda.cz
http://www.altix.cz
http://www.zajda.cz

Přidejte se k našim zákazníkům

- servisní a školicí centra VIS
- partneři VIS

více jak 700 z těchto uživatelů software jsou též uživatelé identifikačních systémů

www.visplzen.cz

budete vždy u zdroje

www.strava.cz

aktuálních informací

www.jidelny.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Farského 14 326 00 PLZEŇ
e-mail: info@visplzen.cz
telefon: 377 457 334
www.visplzen.cz

Kam směřuje vývoj identifikačních systémů ve stravování

Identifikační karty ve stravování zaznamenaly za posledních 10 let nebývalý rozmach. Zatímco v roce 1993 byly karty ve školní jídelně naprostou výjimkou, na začátku roku 2003 již najdete karty na devíti stovkách školních jídelen všech typů. Naprostá většina těchto karetních systémů pochází z vývojové dílny Veřejné informační služby, s.r.o. v Plzni.

Na otázku, kam směřuje další vývoj, odpovídá jednatel a ředitel firmy Ing. Vladimír Bureš:

Vývoj karetních systémů ve školním stravování je v naší firmě prioritou číslo jedna. Vkládáme do vývoje nemalé finanční i lidské zdroje řádu několika miliónů Kč ročně. Dnes máme vyvinutý stavebnicový systém hardware i software, který umožňuje poskládat zákazníkovi systém na míru dle jeho přání. V tomto systému mají své místo stále velmi rozšířené optické karty s čárovým kódem, magnetické karty, čipové karty a nejmodernější karty indukční, někdy nazývané bezkontaktní. Posledně jmenované bezkontaktní karty jsou technicky nejdokonalejší. Identifikace strávníka probíhá pouhým přiblížením karty nebo velmi praktického žetonu ke čtecímu zařízení. Karta se nikam nezasouvá ani neprotahuje. Tím jsou prakticky dokonale řešeny problémy všech starších systémů, zejména není nutný žádný zácvik strávníka a u čtecího zařízení nedochází k mechanickému opotřebení, takže odpadá prakticky veškerá technická údržba. Z hygienického pohledu je důležité je i to, že odpadá jakýkoliv přímý kontakt každého strávníka se čtecím zařízením. Proto se touto cestou nemůže mezi strávníky přenášet jakákoliv nákaza. Dříve jsme tyto systémy dodávali jen do podniků a středních škol, dnes je již zcela běžně nasazujeme i v základních školách.

Další oblastí vývoje nejen karetních systémů je neustálé zvyšování jednoduchosti a bezpečnosti obsluhy. Praktické zkušenosti s 3 500 zákazníky nám umožňují pečlivě sledovat každý problém, který u zákazníka vznikne, sledovat způsob jeho řešení a analyzovat příčiny. Výsledkem pak jsou návrhy a doporučení, ze kterých vychází vývoj aktualizovaných verzí našich programů.

Výhoda postupně budovaných provázaných systémů

Základní konkurenční výhodou firmy VIS je skutečnost, že je schopna pokrýt veškerou administrativní agendu všech hromadných stravovacích provozů vlastními produkty, které mají jednotnou filozofii, jednotný vzhled, ovládání, a hlavně jsou vzájemně provázány tak, že jednou zapsaný údaj do počítače se již nikdy nemusí znovu opisovat, ale do dalších programů či modulů se přenáší automaticky. Právě tato provázanost vytváří z jednotlivých programů důmyslný systém, který vyhoví jídelně nejen okamžiku svého vzniku a prvních obdobích růstu, ale i v dalším období rozvoje a modernizace jídelny.

Jídelna na počátku nepotřebuje rozsáhlý a nákladný systém. Stačí jednoduchý produkt s minimem funkcí. Je ale velmi výhodné, když jídelna může začít s jediným informačním systémem i s jediným obchodním partnerem, který se mu o tento systém stará a přizpůsobuje ho nejen měnící se legislativě, ale hlavně narůstajícím požadavkům jídelny.

Také je důležité, aby cenová politika dodavatele umožnila koupi jádra systému za minimální cenu, aby byl systém dostupný i pro nejmenší jídelnu. Tak jak se jídelna rozvíjí a stupňuje své požadavky, musí dodavatel systému umožňovat nákup rozšiřujících modulů vždy za přiměřenou cenu tak, aby zákazník nemusel zbytečně zahazovat to, co v minulosti nakoupil a nemusel se též učit stále jiné pracovní postupy. Dodavatel systému musí být vždy o krok vpředu před skutečnými potřebami svých zákazníků. V okamžiku, kdy potřeba vzniká, musí mít dodavatel k dispozici již připravené a v praxi ověřené řešení.

Tyto vlastnosti splňují produkty firmy VIS nejen pro hospodářské organizace, ale i pro stravovací zařízení všech typů a velikostí. Základní modul programu Stravné za méně než 3 000,- Kč poslouží velmi dobře malé mateřské škole. Stejný program s řadou rozšiřujících modulů, snímači karet a počítači bude úspěšně řešit objednávkový stravovací systém velké závodní jídelny či vysokoškolské menzy s několika dislokovanými pracovišti. Samozřejmě za podstatně vyšší cenu systému v řádu několika set tisíc Kč. Podobně program Účtárna za 1 950,- Kč vyhoví malému živnostníkovi i jídelně. Pokud živnost přeroste do významné firmy se zahraničním obchodem, elektronickým stykem s bankou a s pobočkami po celé republice, i potom stejné jádro programu bude pracovat ve finanční účtárně velké akciové společnosti, samozřejmě po doplnění dalšími rozšiřujícími moduly a navazujícími programy.

Výše uvedené vlastnosti je dobré mít na paměti právě na počátku, kdy se rozhodujete o nákupu prvních programů. Na chybném rozhodnutí na začátku má každý tendenci stavět dál. Aby nemusel zahodit minulou investici, snaží se k ní přidávat další tak, aby to alespoň nějak fungovalo. Kompromisů neustále přibývá, stejně jako se zprvu nenápadně, později závratně zvyšuje celková cena systému. Přitom vše spěje nenávratně k okamžiku, kdy se vše musí zahodit a začít úplně znovu s jiným dodavatelem. Pak je již pozdě a jsou definitivně ztraceny veškeré investice do postupně a nekoncepčně budovaného systému, ale též je promrhána značná energie řady pracovníků, která se mohla využít úplně jinde a jinak.

STRÁVNÍCI PREFERUJÍ ZJEDNODUŠENÍ PLATEBNÍCH SYSTÉMŮ

Klienti školních a závodních jídelen dnes neplatí zdaleka pouze projedenou stravu. Často musí uhradit ubytování, provozní poplatky, použití kopírky pro soukromé účely, útratu v bufetu atd.. Jestliže by všechny položky platili jednotlivě, bude to pro ně pracné a také drahé (např. výdaje za bankovní poplatky).

V moderní organizaci lze tyto dílčí předpisy plateb shromáždit na jediném místě - v centrální pokladně. Počítače vyčíslí celkový předpis např. za celý měsíc a od strávníka je vyinkasována jediná částka. Správně navržený systém umožní její snadné rozúčtování a doručení informace o zaplacení na všechna pracoviště organizace.

- Platební systémy VIS
  - Stravné
    - Inkaso z účtu Home Banking
    - Faktura
    - Disketa pro spořitelnu
    - V hotovosti
    - Složenka
  - Fakturace
    - Příkaz k úhradě Home Banking
  - Účtárna
    - Příkaz k úhradě Home Banking
  - Mzdy
  - Pokladna
  - Recepce

- **Strávníci uvítají vyúčtování na internetu**
- **Strávníci požadují úhradu jedinou částkou**
- **Strávníci požadují úhradu elektronicky**

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Forského 14 326 00 PLZEŇ
e-mail: info@vispizen.cz
telefon: 377 457 334
www.vispizen.cz

Hygienické aspekty používání kontaktních karetních systémů

V hromadném stravování je stále větší pozornost věnována hygieně provozu, vyloučení všech možných zdrojů nákazy strávníka. Jako dodavatele karetních systémů nás samozřejmě zajímá, zda jsou v tomto směru naše produkty bezvadné, zda nějak nepřispívají k vyššímu riziku nákazy, zda neodporují současným i připravovaným předpisům. Naše obava spočívala v tom, zda nemůže dojít k přenosu nákazy mezi strávníky na základě skutečnosti, že všichni zasouvají, protahují nebo přikládají svoji kartu nebo kontaktní žeton stále na stejné místo - do kontaktní čtecí jednotky. A to bezprostředně před konzumací stravy, tj. v době a místě, kde již organizace provozu neumožňuje strávníkovi umytí rukou. Proto jsme si nechali udělat ve Fakultní nemocnici v Plzni odborný rozbor a vyhodnocení těchto rizik.

Výsledky rozboru jsou velmi zajímavé. Vyplývá z nich několik důležitých skutečností:

1/ Námi dodávané kontaktní karetní systémy neodporují současným hygienickým předpisům.

2/ Všechny kontaktní systémy určité hygienické riziko přinášejí.

3/ Vzhledem k novým technologickým možnostem je vhodné přecházet na systémy bezkontaktní, kdy vůbec nedojde k dotyku identifikačního prvku se čtecí jednotkou, a proto je jakékoliv hygienické riziko vyloučeno.

Zde je třeba si uvědomit, že riziko vzniká opravdu ve všech kontaktních systémech. K těmto kontaktním systémům patří i klíčenky s žetony Dallas, které se při identifikaci musí elektricky spojit s kontaktní plochou čtecího zařízení. Jejich použití je proto opodstatněné např. v docházkových systémech, ale do stravovacích provozů nepatří. Proto naše firma žetony Dallas do stravovacích provozů dodává pouze na výslovné přání zákazníka a samozřejmě ho na hygienická rizika předem upozorňujeme. Použití žetonů Dallas ve stravování nemá dnes již ani ekonomický význam, protože moderní bezkontaktní žetony jsou zpravidla cenově srovnatelné nebo dokonce levnější.

Žeton Dallas je takový kovový knoflík (vypadá jako baterka do hodinek), který je obvykle upevněn v kovové nebo plastové klíčence - přívěsku, který nosíme na klíčích v kapse. A právě nošení tohoto kontaktního prvku v kapse často pohromadě s kapesníkem zvyšuje riziko přenosu nákazy mezi strávníky navzájem.

Výhoda jediného dodavatele

V poslední době se stále častěji stává, že si zákazník koupí nový počítač, k tomu moderní operační systém Windows, a následuje zklamání. Mnoho věcí, které dříve bez problémů fungovaly, nyní dělá potíže. Někdy je to problém s nedostatkem konvenční paměti, jindy čeština, nebo tisk na připojené tiskárně. Zákazník je zklamán, protože za své peníze čekal lepší výsledky než dříve.

Většina potíží vzniká proto, že není věnována dostatečná péče konfiguraci počítače, tj. nastavení všech jeho parametrů tak, aby všechny programy na počítači fungovaly optimálně a správně. Dodavatel počítače zpravidla připraví počítač pouze se základním nastavením, které je vhodné pro hraní her, práci s běžnými komerčními produkty, ale ne pro specializovaný SW pro zákazníka. Následuje jednání, návštěva zákazníka, nastavení počítače a další peníze z kapsy zákazníka... .

Přitom si mnohdy zákazník vůbec neuvědomí, že tyto potíže vůbec nemusely nastat, pokud by počítač objednal u svého dodavatele programů. Dodavatel programů nejlépe ví, jaký počítač je pro zákazníka vhodný a též je schopen počítač předem připravit na optimální provoz svých programů.

Je pravda, že počítače od firmy VIS jsou zpravidla o 1 - 2 tisíce Kč dražší, ale při prvním problému se tato zvýšená investice ihned vrací. To proto, že případné problémy si musí vyřešit jediný dodavatel celého systému sám. Zákazník je tak uchráněn před případnými spory mezi subdodavateli o tom, kde nastala chyba. Právem pak očekává špičkovou a komplexní péči o systém jako celek.
Právě na takovou péči je firma VIS technicky i personálně připravena. Počítače od firmy VIS se zásadně dodávají s dvouletou zárukou a je na nich garantován bezproblémový provoz programů VIS.

Stravovací karty i pro malé jídelny

Stravovací žetony nebo karty, které nahradily zastaralé průkazky nebo papírové stravenky, se staly běžným vybavením řady středních a větších jídelen. Díky novým technologiím, hromadné výrobě a různým způsobům financování jsou dnes karetní systémy dostupné prakticky každé jídelně (o nasazení systému kreditních karet má smysl uvažovat u všech jídelen nad 120 strávníků). Pokud již má jídelna počítač a program Stravné, lze pořídit nejmenší systém kreditních karet pro výdej stravy již za 13 000 Kč. Pokud jídelna dosud nemá ani počítač, tiskárnu a SW, stačí k tomu navíc dalších 10 000 Kč. Ano, skutečně již za takové peníze lze na jídelně zavést moderní způsoby evidence a identifikace strávníků. Existují i výjimečné případy, kdy se nám podařilo zavést plnohodnotný systém kreditních karet pro výdej stravy za neuvěřitelných 4 500 Kč. A to je méně, než co stojí běžnou jídelnu tisk stravenek na jeden jediný rok!

Samozřejmě se běžně dodávají karetní systémy dražší. Informační systém velkého stravovacího provozu s několika počítači, počítačovou sítí, systémem kreditních karet pro výdej a objednávání v několika výdejnách může stát až 500 000 Kč. I v takovém případě se při správném přístupu jedná o efektivní investici. Takový systém totiž běžně ušetří i dva pracovníky v administrativě, takže jeho ekonomická návratnost je kratší než 1 rok. A ušetřené mzdové prostředky mohou v dalších letech výrazně navyšovat mzdu ostatních pracovníků.

Pokud váháte s kartami kvůli penězům, zavolejte nám. Rádi Vás navštívíme a pomůžeme Vám prostředky na nejmodernější karetní systémy nalézt i na Vaší jídelně. V ČR máme nejvíce instalovaných systémů ve vysoké kvalitě. Máme za sebou 12 let zkušeností. I proto si můžeme dovolit být při vysoké kvalitě cenově dostupní. Podrobnosti najdete na www.visplzen.cz.

Netradiční stravovací systémy s kreditními kartami

V rámci vývoje programu Stravné 3 pro DOS ev. Stravné 4 pro Windows a s využitím poznatků ze závodního stravování máme řadu nových možností a námětů, jak vybudovat velmi levný, úsporný a přitom efektivní systém kreditních karet nejen v závodním, ale i ve školním stravování.

Jednou možností je kombinované pracoviště s obsluhou u výdeje stravy. Tato obsluha s počítačem může kontrolovat, zda jídlo na podnosu bylo skutečně objednáno, může objednat stravu na další den, prodat nadstandardní sortiment (bufet) a zároveň vybrat peníze za stravné. To vše ve velmi jednoduchém a rychlém dialogu, který byl vyvinut právě k tomuto účelu. Jde o jedno z nejlevnějších řešení. Potřebuje se k němu minimum techniky (počítač lze použít z kanceláře, stačí jedna čtečka karet), a maximálně efektivně se využívá obsluha, která v průběhu výdeje je schopna vyřešit všechny základní požadavky strávníků. Systém je vhodný pro menší jídelny do cca 400 vydávaných obědů.

Další možností je kombinace objednacího místa na období s pokladnou v kanceláři. V době výdeje je monitor v kanceláři otočen k okénku tak, že na něj strávník vidí. Ten se sám identifikuje kreditní kartou, může si sám přihlásit i odhlásit stravu, zjistit stav konta nebo třeba historii svých plateb a objednávek. Teprve v momentě, kdy zjistí, že potřebuje zaplatit další zálohu (opět nejlépe pouze v papírových bankovkách), zaťuká na okénko a vloží tam např. 200 Kč. Obsluha pouze zaznamená počet stokorun, v tomto případě navolí číslo 2, a dále se již opět strávník obslouží sám. Opět stačí jediný počítač v kanceláři a s výjimkou placení v hotovosti a výdeje náhradní stravenky nepotřebuje další obsluhu.

Takových variant máme samozřejmě více a nejlépe je zvolíme při osobní návštěvě Vaší jídelny. Takže pokud váháte s kreditními kartami, pozvěte nás na Vaší jídelnu. Rádi přijedeme

a společně s Vámi najdeme pro Vás optimální řešení. Na místě často společně objevíme řešení, které nemusí být nákladné, ale přinese podstatné výhody nebo úspory.

Bezkontaktní karty nebo žetony

Bezkontaktní žeton je v současné době nejmodernější řešení identifikace strávníka při výdeji a objednávání stravy. Protože se žeton nikam nezasouvá, ale jen přibližuje do vzdálenosti 1- 2 cm od čtečky, nedochází k žádnému opotřebení žetonu ani čtečky a nevyžaduje se žádný zácvik ani zručnost obsluhy. Systém vykazuje zcela mimořádnou spolehlivost a nevyžaduje prakticky žádnou údržbu. Žeton lze nosit na klíčích a tím omezit množství zapomenutých či ztracených žetonů.

Kombinovaná čtečka

Kombinovaná čtečka umožňuje současné čtení levných laminovaných karet s kódem VIS (cena od 20,- Kč) a zároveň identifikaci strávníků bezkontaktním žetonem. Takže na jednu jídelnu mohou chodit malé děti s levnou kartou, a zároveň starší děti nebo dospělí s pohodlnějším žetonem. Volba pak je vždy na strávníkovi, jaký způsob identifikace si sám zvolí podle svých finančních možností a četnosti ztrát. Toto řešení spojuje výhody obou systémů identifikace – nejlevnější karty a nejmodernější žetony. Toto řešení je zvlášť vhodné pro jídelny, které již kreditní karty mají a chtějí systém modernizovat. Nemusí přitom nutit strávníky k nákupu žetonů. K výměně karet za žetony dochází plynule a postupně tak, jak přicházejí noví strávníci.

Elektronická vrátnice či třídnice na identifikační karty

Identifikační karty pro výdej stravy mohou najít na školách či v podnicích další uplatnění, a to v podobě elektronické průkazky. Touto průkazkou se pracovník prokáže při příchodu či odchodu z objektu podniku nebo školy. Identifikací u dveřního terminálu lze též zajistit automatické otevření dveří. Samozřejmě jen někomu a někdy, dle nastavení práv přístupu do budovy. Data ze snímače pak převezme program v počítači, který pomůže vytvořit píchačku, měsíční výkaz práce nebo i podrobný podklad pro výpočet mezd. Je proto velmi výhodné využít společnou stravovací kartu nebo žeton i pro sledování docházky a otvírání dveří. Mírným zvýšením investice se tak dosáhne minimálně dvojího využití.

KOMPLEXNÍ IDENTIFIKAČNÍ SYSTÉMY PRO ŠKOLNÍ A ZÁVODNÍ STRAVOVÁNÍ (ZABEZPEČENÍ VÝDEJE I OBJEDNÁVÁNÍ STRAVY)

DOCHÁZKOVÉ IDENTIFIKAČNÍ SYSTÉMY

OTVÍRAČE DVEŘÍ

- Identifikační systémy VIS
  - Stravovací
    - Výdejní místa
    - Přenosné terminály
    - Objednací terminály
    - Objednací boxy
    - Pokladní místa
    - Bufety
  - Docházkové
    - Píchačky
    - Sledování rozpracovanosti zakázek
    - Prohlížení docházky na intranetu
  - Otvírače dveří
  - Zakázkové systémy na míru

Jak pracuje moderní jídelna?

6:00 Zaškolená obsluha si načetla z internetu poslední přihlášky i odhlášky a nové platby strávníků došlé na účet jídelny. Na základě získaných informací provádí normování a výslednou sestavu předává kuchaři, který ji upraví podle svých představ. Pak obsluha vytvoří výdejku.

8:00 Strávníci přicházejí k objednacímu boxu, vybírají si stravu na další dny a ověřují stavy svých kont. Ti, kteří zapomenou objednávku provést, pošlou později SMS zprávu svým mobilním telefonem.

10:30 Objednací box nahrál aktuální přihlášky do snímačů. Bývalá stravenkářka se připravuje na pokladním místě k doplňkovému prodeji. Za chvíli začne výdej.

14:00 Počítač v objednacím boxu sestavil z údajů ve výdejních snímačích protokol o odebrané stravě a zastavil příjem objednávek na následující den.

Výhody plynoucí z nasazení

- Úspora času při vyhodnocení docházky
- Možnost předání mzdových podkladů v elektronické podobě
- Možnost vyhodnocení docházky pracovníků za delší časové období

Schéma přístupového systému

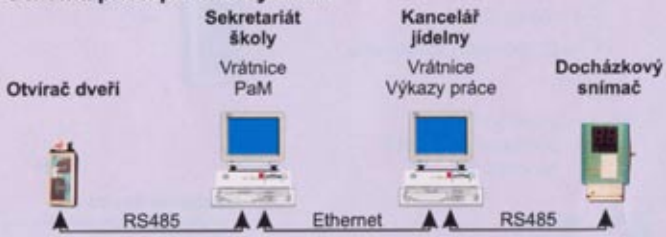

Otvírání vstupních dveří do budovy školy

- Umožnění autorizovaného přístupu
- Omezení možnosti vstupu cizích osob
- Časová úspora pracovníků při kontrolách vstupu

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Farského 14 326 00 PLZEŇ
e-mail: info@vispizen.cz
telefon: 377 457 334
www.vispizen.cz

ŠKOLNÍ JÍDELNA V PRÁVNÍ SUBJEKTIVITĚ SE ŠKOLOU

Mnoho školních jídelen je od 1.1.2003 v právní subjektivitě se školou jejíž žáky a učitele stravují. Protože právní subjekt tvoří jeden ekonomický celek, je třeba vybudovat tomu odpovídající provázaný informační systém.

Požadavek na identifikaci osob splní nejlépe čip, který se snímá bezdotykovým způsobem.

Bezdotykové čtení vykazuje vysokou spolehlivost snímání a z hygienického hlediska je nejbezpečnější. Je na místě požadovat, aby byl čip univerzálně použitelný. Takové řešení zajistí **Veřejná informační služba, spol. s r.o., PLZEŇ.**

- Provázaný systém VIS
  - Využití čipů a karet
    - Výdej stravy
    - Objednávání stravy
    - Školní bufet
    - Otvírání dveří
    - Docházka zaměstnanců
    - Kopírovací služby
    - Nápojové automaty
    - Půjčování knih
  - Provázané systémy
    - Stravovací systém
    - Kontrola vstupu
    - Docházkový systém
    - Knihovna
    - Účtárna
    - Mzdy
    - Home Banking
    - Objednávky z internetu
  - Vytváření přenosových vazeb na zakázku

objednací BOX
pro objednávání stravy

ovládání kopírek
pro snadné vyúčtování

výdejní terminál
pro výdej stravy

otvírač dveří
pro kontrolu vstupu

pokladní terminál
pro pokladnu a bufet

vazba na školní síť
- evidence žáků (SW Bakalář)
- účetnictví
- ostatní systémy

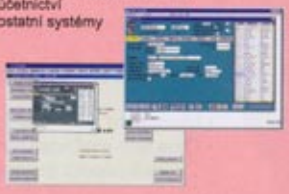

vstupní terminál
pro docházkový systém

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Farského 14 326 00 PLZEŇ
e-mail: info@vispizen.cz
telefon: 377 457 334
www.vispizen.cz

POZNÁMKY

POZNÁMKY

Váš partner v gastronomii

WWW. UBFFOODSOLUTIONS.CZ

vše, co potřebujete znát...

- informace o našich produktech
- široká nabídka kuchařského servisu
- databáze zajímavých receptů
- novinky ze světa gastronomie
- spousta tipů a nápadů na vaření

PŘIDEJTE SI NAŠI STRÁNKU DO OBLÍBENÝCH!

UBF foodsolutions

Váš partner v gastronomii

Knorr HELLMANN'S Lipton Rama BERTOLLI alsa

UBF foodsolutions, Thámova 18, 186 21 Praha 8,
tel.: +420 224 236 768, fax:+420 224 238 426, e-mail: cook.studio@unilever.com

LAGRIS®

Vše pro CATERING

- RÝŽE
- LUŠTĚNINY
- BRAMBOROVÝ *PROGRAM*
- KOŘENÍ *A KOŘENÍCÍ SMĚSI*
- ZÁKLADY *POLÉVEK, OMÁČEK A ŠŤÁV*
- POLÉVKY *VÝVARY, BUJÓNY*
- OMÁČKY
- FIXY

Lagris a.s.
Dolní Lhota 39
763 23 Lhota u Luhačovic

Tel.: 577 658 200
Fax: 577 658 202

info@lagris.cz

www.lagris.cz

Od ledna 2003 se Lagris stává distributorem výrobků PODRAVKA